



# ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

## Увага: «прамая лінія»

**ПЕНСІЙНАЯ «РАСКЛАДКА»**  
Як і калі праводзіцца пераразлік пенсій, хто мае права на надбаўкі і павышэнні, што чакае пенсіянераў-даўраўнаўшчыкаў, якія змяненні могуць адбыцца ў пенсійным заканадаўстве, а таксама асаблівасці вылічэння стажу і заробку — усё гэта стане тамой «прамой лініі» «Звязды» з удзелам начальніка Галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валяціны Вікенцьеўны КАРАЛЁВАЙ.  
Такім чынам, згодна з папярэдняй дамоўленасцю, наша «прамая лінія» адбудзецца 10 кастрычніка з 11 да 12 гадзін па рэдакцыйным тэлефонах: (8-017) 292-38-21 і 292-38-92. Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары 287-17-57.

## У мадэрнізацыю вытворчасці ААТ «Магілёўхімвалакно» да 2011 года будзе ўкладзена каля \$500 млн

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў час наведвання прадпрыемства. Кіраўнік дзяржавы прыняў ўдзел у пуску новай устаноўкі бесперапыннай полікандэнсацыі.  
У час папярэдняга наведвання прадпрыемства ў 2004 годзе Прэзідэнт даў даручэнне ўраду распрацаваць праграму развіцця ААТ «Магілёўхімвалакно» на перыяд да 2007 года, а таксама шэраг даручэнняў па стабілізацыі работы. Прадпрыемству была аказана значная дзяржаўная падтрымка. Гэта дало магчымасць «Магілёўхімвалакно» не толькі выжыць ва ўмовах жорсткай канкурэнцыі на сусветных рынках поліэфірнага прадукцыі, захаваць спецыфіку буйнога вытворцы поліэфірнага прадукцыі, але і забяспечыць устойліваю дынаміку развіцця прадпрыемства.  
Прэзідэнт Беларусі паставіў задачу ў першай палавіне 2011 года запусціць на ААТ «Магілёўхімвалакно» вытворчасць тэрэфталевай кіслаты. Магутнасць новай вытворчасці складзе 320 тыс. тон прадукцыі ў год. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што разам з вырашэннем гэтай задачы неабходна рэалізаваць праект па стварэнню вытворчасці параксіполу на Мазырскім НПЗ.  
Будаўніцтва новых вытворчасцяў дасць магчымасць істотна палепшыць якасныя паказчыкі поліэфірнага прадукцыі і тэхналагічнасць яе перапрацоўкі. Як падкрэсліў Прэзідэнт, «будаўніцтва новых вытворчасцяў дасць магчымасць да 2011 года на 100 працэнтаў абнавіць «Магілёўхімвалакно», і гэта будзе вельмі моцны скачок у нафтахімічным комплексе краіны». Аляксандр Лукашэнка таксама даручыў узяць асабліва ўвагу працаўладкаванню людзей, якія вызваліцца ў працэсе мадэрнізацыі вытворчасці.

## Тавараабарот Беларусі і Літвы ў 2007 годзе можа дасягнуць \$1 млрд

Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі на сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Літвы ў Беларусі Эдмундас Багдонасам.  
Паводле слоў прэм'ер-міністра, адносіны Беларусі і Літвы ўмацоўваюцца з года ў год. Гэта датычыцца супрацоўніцтва як у палітычнай, так і ў эканамічнай сферы. Усяго цяпер у Беларусі дзейнічае 270 прадпрыемстваў з літоўскім капіталам, у Літве — 240 з беларускім капіталам. Беларусь зацкаўлена ў супрацоўніцтве з Літвой у энергетычнай галіне.  
«Мы ведаем, што вы працуеце з суседнімі балтыйскімі краінамі па будаўніцтве АЭС», — сказаў Сяргей Сідорскі, звяртаючыся да Эдмундаса Багдонаса. Ён падкрэсліў, што Беларусь уважліва адсочвае гэтыя пытанні і зацкаўлена ў супрацоўніцтве з Літвой па такіх праектах.  
«З ранейшым урадам Літвы мы дамовіліся аб стварэнні Беларуска-літоўскай рабачай групы з энергетыкаў, экалагаў. Яны пачалі ўжо абмяркоўваць праблемы. Былі першыя прапановы па вырашэнню пытанняў, звязаных з будаўніцтвам аб'ектаў захавання адходаў Ігналінскай АЭС», — дадаў Сяргей Сідорскі. «Я звярнуўся да прэм'ер-міністра Літвы па даручэнню Прэзідэнта Беларусі з тым, каб мы разам абмеркавалі гэтыя пытанні. Нам здаецца, мы знайшлі прадукцыйны падыход у іх вырашэнні. Мы разлічваем, што гэта дасць магчымасць максімальна знізіць напружанасць у прыгранічных населеных пунктах і застацца добрымі суседзямі ў далейшым», — адзначыў Сяргей Сідорскі.

## НА НАСТУПНЫМ ТЫДНІ — ЦЕПЛА НАДВОР'Е

Паведамляе карэспандант БЕЛТА галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідрметэацэнтру Волга Федтава.  
У ноч на 29 верасня дажджы пройдуць пераважна ў Гродзенскай і Брэсцкай абласцях. Тэмпература ваветра складзе 9—15 градусаў цяпла. Раніцай магчымы слабы туманы. Удзень умоўніцца парываты павяўнення-ўсходня вятру. Тэмпература будзе ад плюс 15 градусаў на захадзе краіны да 23 градусаў на ўсходзе. 30 верасня кароткачасовы дажджы чакаюцца месцамі ў Брэсцкай, Гродзенскай, Мінскай і Віцебскай абласцях. Тэмпература ўначы складзе 8—14 градусаў цяпла, удзень будзе ад 13 да 19 градусаў вышэй за нуль, а на ўсходзе краіны ваветра прагрэеца да плюс 22 градусаў. У першы дзень кастрычніка з павышэннем атмасфернага ціску дажджы ў асобных спячэньнях. Тэмпература ваветра ўначы складзе 6—12 градусаў цяпла, удзень — ад 14 да 19 градусаў.

## КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости»

по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при Борисовском райисполкоме проводят открытый аукцион по продаже обращенных в доход государства объектов недвижимости, расположенных по адресу: г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36, в том числе: ЛОТ № 1 — ангар для лесопилки (общ. пл. 442,8 кв. м). Начальная цена 86 432 775 бел. руб. ЛОТ № 2 — здание прирьельского склада (общ. пл. 424,3 кв. м). Начальная цена 101 934 690 бел. руб. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с № 301202020010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», ФИО 153001357, КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости», УНП 690324015. Оплата за объект осуществляется в течение 2 месяцев и 25-ти дней с даты подписания протокола о результатах аукциона. Объекты продаются без условий. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 30.10.2007 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 29.10.2007 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чапаева, 5, к. 326.  
Контактные телефоны: (8017) 2246134, (80177) 739327.  
Сайт в Интернете: www.rlt.by

## УП «Мінский городской центр недвижимости»

проводит открытый аукцион по продаже имущества, обращенного в доход Республики Беларусь:  
Лот № 1 — квартира № 25 и квартира № 26 (объединенные в одну квартиру общей площадью 153,5 кв.м, жилой площадью 108,1 кв.м), расположенные в жилом доме № 76а по проспекту Независимости в г. Минске. Начальная цена лота — 693 478 500 белорусских рублей.  
Задаток в размере 10 процентов от начальной цены лота (69 347 850 белорусских рублей) перечисляется на расчетный счет УП «Мінский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «Белпромстройбанк» по Мінскай абласці, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583. Оплата объекта осуществляется в течение 2-х месяцев и 25 календарных дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоится 16 октября 2007 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются по 15 октября 2007 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6.  
ТЕЛЕФОН ДЛЯ СПРАВOK: (017)227-48-36.



Вось ужо больш за дваццаць гадоў займаецца вырабам народных музычных інструментаў былы настаўнік фізыхавання, 73-гадовы народны майстар з вёскі Ваўканосава Круглянскага раёна Аляксандр ХАРКЕВІЧ.

## 1 кастрычніка — Дзень пажылых людзей ПЕНСІЯ. АЛЕ НЕ ТОЛЬКІ

Няма сумненняў, што ці не самай актуальнай тэмай для абсалютнай большасці пажылых людзей былі і застануцца пенсіі. Але ў той жа час нельга не заўважыць, што памер пенсійных выплат вызначае яшчэ даўляне не ўсё. І, у прыватнасці, не меншую ролю тут маюць аказанне дапамогі з рамонтам жылля, узровень медыцынскага абслугоўвання, а таксама праблема беспяспекі асобаў ў пажылым узросце.  
**ПЕРШЫ КРОК — ЗВЯРНУЦЦА У ЦЭНТР**  
Як заўважае намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна, першым крокам у выпадку ўзнікнення той ці іншай «непрадбачанай» сітуацыі павінен быць зварот у раёны тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Прычым падставай тут можа быць не толькі складанае матэрыяльнае становішча ці неабходнасць у наведванні сацыяльным работнікам, але і іншыя праблемы. Так, толькі за першыя паўгоддзе 16 570 пенсіянераў, якія не маюць або жывуць асобна ад дзяцей, быў зроблены рамонт сістэм ацяплення, у кватэрах 16 790 прадстаўнікоў гэтай катэгорыі удалося змяніць электраправаду, 43 267 састарэлым устаноўлі пажарныя апаветчальнікі, а 1420 чалавек атрымалі дапамогу ў рамоне дамоў, кватэр і гаспадарчых пабудоваў.  
Да слова, падкрэслівае Марыяна Шчоткіна, зараз тэрытарыяльныя цэнтры павіны не проста чакаць звароту, але таксама «шукаць» праблемы і вырашаць іх самі. Прычым як гэта робіцца «на месцах», стане вядома падчас спецыяльнага маніторынгу выканання рэгіянальных праграм па ветэранна-ваінных і адзінокіх пажылых людзях. Маніторынг пройдзе ў асобных раёнах кожнай з абласцей на працягу кастрыч-

ніка—лістапада. А яго вынікі плануецца падвесці да 10 снежня.  
**ГЕРЫЯТ Р**  
У КОЖНАЙ ПАЛІКЛІНІЦЫ?  
Працягласць жыцця не ў апошняю чаргу залежыць ад якасці медыцынскага абслугоўвання. Тым часам, паводле слоў начальніка ўпраўлення арганізацыі медыцынскага абслугоўвання, а таксама праблема беспяспекі асобаў ў пажылым узросце.  
**ПЕРШЫ КРОК — ЗВЯРНУЦЦА У ЦЭНТР**  
Як заўважае намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна, першым крокам у выпадку ўзнікнення той ці іншай «непрадбачанай» сітуацыі павінен быць зварот у раёны тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Прычым падставай тут можа быць не толькі складанае матэрыяльнае становішча ці неабходнасць у наведванні сацыяльным работнікам, але і іншыя праблемы. Так, толькі за першыя паўгоддзе 16 570 пенсіянераў, якія не маюць або жывуць асобна ад дзяцей, быў зроблены рамонт сістэм ацяплення, у кватэрах 16 790 прадстаўнікоў гэтай катэгорыі удалося змяніць электраправаду, 43 267 састарэлым устаноўлі пажарныя апаветчальнікі, а 1420 чалавек атрымалі дапамогу ў рамоне дамоў, кватэр і гаспадарчых пабудоваў.  
Да слова, падкрэслівае Марыяна Шчоткіна, зараз тэрытарыяльныя цэнтры павіны не проста чакаць звароту, але таксама «шукаць» праблемы і вырашаць іх самі. Прычым як гэта робіцца «на месцах», стане вядома падчас спецыяльнага маніторынгу выканання рэгіянальных праграм па ветэранна-ваінных і адзінокіх пажылых людзях. Маніторынг пройдзе ў асобных раёнах кожнай з абласцей на працягу кастрыч-

нікаў і пахаванняў здзяйсняецца часта фармальна. І не па віне настаўнікаў і вучняў. Якіх яны робяць усё магчымае. Аднак...  
— Складана «традыцыя», што вайсковыя помнікі і пахаванні замацоўваюцца выключна за ўстаноўмай адукацыі, — кажа начальнік ўпраўлення па ўшанаванню памяці абаронцаў Айчыны і ахвяраў вайны Міністэрства абароны Віктар ШУМСКІ.  
— Але мы прышлі да высновы, што так быць не павіна. Дагляд і добраўпарадкаванне — гэта не толькі працоўныя, але і матэрыяльныя выдаткі. А якая сродкаў тыя ж школы не маюць. Таму мы перакананы, што ўдзел моладзі тут магчымы толькі ў выпадку, калі адначасова ў якасці шэфна вызначана іншая арганізацыя, якая здольная ўзяць адказнасць за справу з финансаваннем пункту гледжання. І пошук такіх арганізацый — задача райвыканкамаў.  
Што да школьнікаў, то, мяркуючы ў Міністэрства, ім трэба далучацца да вырашэння не менш значнай праблемы. На тэрыторыі Гродзенскай, Брэсцкай і Мінскай абласцей знаходзіцца шмат пахаваных дзяцей, часе Першай сусветнай вайны, дзе, як правіла, на польскай мове пазначаны імёны салдат расійскай арміі. Аднак гэтым могілкам літаму ўжо па 80—90 гадоў. І з прычыны кліматычнага ўздзеяння працягчы надлісы становіцца ўсё цяжэй. Таму, лічыць Віктар Шумскі, установам адукацыі ёсць сэнс падумаць аб арганізацыі здымкаў старых пліт фотаапаратамі ці, як варыянт, камерамі мабільных тэлефонаў, што дазволіла б сфарміраваць своеасабліва базу даных і стварыць умовы для аднаўлення ці рэстаўрацыі помнікаў у перспектыве. І асабліва гэта датычыцца пахаваных блізу малочкальскіх і цяжкадаступных населеных пунктаў.  
Сяргей ГРЫБ.

Паводле звестак Міністэрства абароны, у Беларусі налічваецца 6647 воінскіх пахаванняў. Прычым амаль палова з іх — пад шэфствам устаноў адукацыі. Паказчык вялікі. Да таго ж нялічыць заўважыць, што школьнікі і студэнты буюць актыўны ўдзел у стварэнні музейнай баявой славы, вядуць пошукавую дзейнасць, займаюцца работай па ўраўнаважэнню і дапамогу ветэранам у рамках некалі «Цімураўскага», а зараз — валанцёрскага руху. Праўда, таксама нельга не прызначыць, што часцяком той жа догляд пом-

## 1 кастрычніка — Дзень пажылых людзей

## ПЕНСІЯ. АЛЕ НЕ ТОЛЬКІ

Няма сумненняў, што ці не самай актуальнай тэмай для абсалютнай большасці пажылых людзей былі і застануцца пенсіі. Але ў той жа час нельга не заўважыць, што памер пенсійных выплат вызначае яшчэ даўляне не ўсё. І, у прыватнасці, не меншую ролю тут маюць аказанне дапамогі з рамонтам жылля, узровень медыцынскага абслугоўвання, а таксама праблема беспяспекі асобаў ў пажылым узросце.  
**ПЕРШЫ КРОК — ЗВЯРНУЦЦА У ЦЭНТР**  
Як заўважае намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна, першым крокам у выпадку ўзнікнення той ці іншай «непрадбачанай» сітуацыі павінен быць зварот у раёны тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Прычым падставай тут можа быць не толькі складанае матэрыяльнае становішча ці неабходнасць у наведванні сацыяльным работнікам, але і іншыя праблемы. Так, толькі за першыя паўгоддзе 16 570 пенсіянераў, якія не маюць або жывуць асобна ад дзяцей, быў зроблены рамонт сістэм ацяплення, у кватэрах 16 790 прадстаўнікоў гэтай катэгорыі удалося змяніць электраправаду, 43 267 састарэлым устаноўлі пажарныя апаветчальнікі, а 1420 чалавек атрымалі дапамогу ў рамоне дамоў, кватэр і гаспадарчых пабудоваў.  
Да слова, падкрэслівае Марыяна Шчоткіна, зараз тэрытарыяльныя цэнтры павіны не проста чакаць звароту, але таксама «шукаць» праблемы і вырашаць іх самі. Прычым як гэта робіцца «на месцах», стане вядома падчас спецыяльнага маніторынгу выканання рэгіянальных праграм па ветэранна-ваінных і адзінокіх пажылых людзях. Маніторынг пройдзе ў асобных раёнах кожнай з абласцей на працягу кастрыч-

нікаў і пахаванняў здзяйсняецца часта фармальна. І не па віне настаўнікаў і вучняў. Якіх яны робяць усё магчымае. Аднак...  
— Складана «традыцыя», што вайсковыя помнікі і пахаванні замацоўваюцца выключна за ўстаноўмай адукацыі, — кажа начальнік ўпраўлення па ўшанаванню памяці абаронцаў Айчыны і ахвяраў вайны Міністэрства абароны Віктар ШУМСКІ.  
— Але мы прышлі да высновы, што так быць не павіна. Дагляд і добраўпарадкаванне — гэта не толькі працоўныя, але і матэрыяльныя выдаткі. А якая сродкаў тыя ж школы не маюць. Таму мы перакананы, што ўдзел моладзі тут магчымы толькі ў выпадку, калі адначасова ў якасці шэфна вызначана іншая арганізацыя, якая здольная ўзяць адказнасць за справу з финансаваннем пункту гледжання. І пошук такіх арганізацый — задача райвыканкамаў.  
Што да школьнікаў, то, мяркуючы ў Міністэрства, ім трэба далучацца да вырашэння не менш значнай праблемы. На тэрыторыі Гродзенскай, Брэсцкай і Мінскай абласцей знаходзіцца шмат пахаваных дзяцей, часе Першай сусветнай вайны, дзе, як правіла, на польскай мове пазначаны імёны салдат расійскай арміі. Аднак гэтым могілкам літаму ўжо па 80—90 гадоў. І з прычыны кліматычнага ўздзеяння працягчы надлісы становіцца ўсё цяжэй. Таму, лічыць Віктар Шумскі, установам адукацыі ёсць сэнс падумаць аб арганізацыі здымкаў старых пліт фотаапаратамі ці, як варыянт, камерамі мабільных тэлефонаў, што дазволіла б сфарміраваць своеасабліва базу даных і стварыць умовы для аднаўлення ці рэстаўрацыі помнікаў у перспектыве. І асабліва гэта датычыцца пахаваных блізу малочкальскіх і цяжкадаступных населеных пунктаў.  
Сяргей ГРЫБ.

## ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАУ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

2 кастрычніка 2007 года ў 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаармейская, 4) пачне работу восьмая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трыццага склікання.

## ДЭПУТАТАУ ПАЛАТЫ ПРАДСТАЎНІКОУ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Сёмая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трыццага склікання пачне сваю работу 2 кастрычніка 2007 года ў 10 гадзін у зале пасяджэнняў Палаты прадстаўнікоў (Дом Урада, Аваляная зала). Рэгістрацыя дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў будзе праводзіцца 2 кастрычніка 2007 года з 8.30 да 9.50 у фая залы пасяджэнняў.

## ЛЕПШЫХ НАЗЫВАЕ КОНКУРС Ведай нашых!



Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Белпошта» ў чарговы раз, правяло конкурс прафесійнага майстарства сярод апэратараў паштовай сувязі і пашталёнаў. З'ехалі на яго, без пераборшання, лепшыя — майстры і знаўцы паштовых спраў з абласных філіялаў, з вытворчасці «Мінская пошта». І ўсе яны на працягу трох дзён мелі цудоўную магчымасць прадэманстраваць свае практычныя навыкі, сваё веданне тэорыі, сваё ўменне знайсці падыход да любога кліента, сваю абаяльнасць, свой артыстызм...  
— Журы, здаецца, ніколі яшчэ не даводзілася так цяжка, — прызналася пасля падвадзіння вынікаў яго старшыня, намеснік генеральнага дырэктара РУП «Белпошта» Ірына Ігнацьеўна Саксонава. — Усе каманды, усе удзельнікі паказалі сябе сапраўды прадэманстраваць свае практычныя навыкі, сваё веданне тэорыі, сваё ўменне знайсці падыход да любога кліента, сваю абаяльнасць, свой артыстызм...  
— Журы, здаецца, ніколі яшчэ не даводзілася так цяжка, — прызналася пасля падвадзіння вынікаў яго старшыня, намеснік генеральнага дырэктара РУП «Белпошта» Ірына Ігнацьеўна Саксонава. — Усе каманды, усе удзельнікі паказалі сябе сапраўды прадэманстраваць свае практычныя навыкі, сваё веданне тэорыі, сваё ўменне знайсці падыход да любога кліента, сваю абаяльнасць, свой артыстызм...  
Але ж конкурс ёсць конкурс. Лепшымі пашталёнамі ў краіне ён прызнаў Тамару Грыгор'еву з АПС-1 (аддзялення паштовай сувязі) Брэста, Валяціну Сіюву з АПС «Крутаполле», што на Пастаўшчыне і Наталію Сундукову з АПС-28 г. Мінска. Сярод апэратараў — Людмілу Гірыну з АПС-1 Мядзельскага вузла паштовай сувязі, Алену Мірончык з АПС-9 г. Бабыручы і Волгу Селівончык з участка на апрацоўцы страхавой пошты галаўнога падраздзялення Брэста.  
Каманды першынства і гэтаходны Кубак у конкурсе былі раззаваявалі Брэсцкі філіял РУП «Белпошта».  
НА ЗДЫМКУ: пераможцы... У цэнтры — капітан каманды Брэсцкага філіяла Волга Міхайлаўна ЮРАШЭВІЧ.  
(Больш падрабязна аб конкурсе — у наступным нумары газеты «Звязда».)

## А на мой погляд... «Дарагія мае старыя, дайце я вас зараз расцалую...»

Пам'ятаеце колішнюю рэкламу? «Не забудзьце патэлефанаваць бацькам». Вельмі правільная і патрэбная рэклама, хоць добрая дачка ці сын у ёй патрэбы не маюць. У адным кінафільме ёсць у гэты конт адна цудоўная фраза, якую галоўны герой гаворыць у дачыненні да сваіх састарэлых бацькоў: «Яны выхавалі мяне і цяпер ужо мой абавязак — даглядаць іх». Мне падаецца, лепш ці больш правільна сказаць нельга.  
А як часта вы наведваеце сваіх бацькоў? Чым дапамагаеце ім?

## Аляксандр МЕЛІХАВЕЦ, начальнік філіяла «Ганцавіцкі рай-палівазбыт»:

— Дапамагаю, безумоўна. У мяне маці адзінокая (бацька даўно пайшоў з жыцця), хварэе, бо пасля інсульту. Таму як мінімум раз на тыдзень я яе наведваю, раблю, што трэба па няхай і невлікай, але ўсё ж гаспадарыць. Жывём мы ў адным населеным пункце, адносна недалёка адно ад аднаго, таму мне нават думаць сорамна, што магло б быць неак інакш. Праздзяджа блізка, заўсёды імкнуса хоць бы на нейкі час заскочыць.  
Калі гаварыць на працоўную тэму, дык у нас стаўленне да састарэлых людзей вельмі поважлівае. Паверце, не халялося, а кажу шчыра. Скажам, у нашым гарпаліве з мінулага года практыкуецца такое новаўвядзенне: каб для пенсіянераў было як мага менш няручнасцяў і турботаў, з'явіліся на паліва мы прымаем па тэлефоне. Чалавеку дастаткова назваць свой адрас, і яму прывязуць дровы ці брыкет, правядуць разлік прама на месцы. Такой паслугай могуць карыстацца састарэлыя, інваліды I і II групы, удзельнікі вайны. Апошняя ўвогуле могуць заказаць, напрыклад, распілоўку дров па два метры, іх колку, дастаўку. Дарэчы, паслуга па колцы дрочу для метацытаў адзінокаў 80—85-гадовых бабuleк вліклівым попытам.

## Раіса ПЕСІНА, вядучы інжынер рэспубліканскага аўтамабільнага прадпрыемства «Гомельаблаўтатранс»:

— На жаль, мы жывём у розных гарадах, больш за тое, мае бацькі прахываюць па-за межамі Беларусі. Штогод я абавязкова і цалкам прысвячаю волдуку сваім бацькам. Ніколі пра гэта не шкадавала, бо мы атрымліваем ад зносінаў вельмі значнае задавальненне (смяецца). Паколькі бацька даводзіцца не часта, асноўны сродак зносінаў для нас — тэлефон. Як мінімум два-тры разы на тыдзень мы размаўляем. Ці дапамагаю я фінансаво бацькам? Яны ў мяне трывалі стаяць на нагах у гэтым сэнсе (смяецца), таму падарункі, як правіла, бываюць сімвалічныя.  
Наталія ЧУБРЫК, выканаючая абавязкі начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Карэліцкага райвыканкама:

## Сама я родам з Аўцюкоў — той самай «гумарной» вёскі. І мая маці, якой ужо 78 гадоў, да апошняга часу жыла там адна (бацька пайшоў з жыцця), вяла гаспадарку. Але ў мінулым годзе 25 снежня паехала да яе з мужам угаворваць пераехаць да нас, бо на той момант яна была вельмі слабенькай. Прышла пляменніца, мы разам даводзілі, маляў, пахалі, пагасцоўм два тыдні, калі спадабаецца — застанешся, не — дык завезём цбе наадна. Угаварылі, чаму я асабіста вельмі рада. Маці пажыла ў нас крыху, асвоілася і — засталася. Зразумела, раз-пораз ёй хочацца назад, але, прынамсі, за дом яна спакойная, бо ў ім зараз жыве пляменніца. Мы жывём не ў гарадской кватэры, а ў катэджы за 6 кіламетраў ад горада. Маці ўмовам задаволеная. Больш за тое, яна ў мяне не з тых людзей, хто любіць сядзець без працы, яна без яе не можа (смяецца). Так што яшчэ пытанне, хто каму дапамагае? Мы маці ці яна нам.

## Тамаша КАРНЯЧЕНКА, старшыня праўлення Слуцкага раённага спажывецкага таварыства:

— У мяне засталася толькі адна маці. Так склалася, што яна пераехала да Магілёва ў вёску за 30 кіламетраў ад Слуцка даглядаць бабулю, ды так тут і засталася. Шчыра кажучы, я не хацела яе адпусціць куды далей. Бачымся мы даволі часта, як мінімум раз на тыдзень. Матуля ў мяне даволі актыўны чалавек, хоць яна 1934 года нараджэння. Дык сярод тыдня яна можа і да мяне пад'ехаць. А ўжо тэлефонныя размовы ў нас — кожны вечар! Маці ўвесь час у руху, трымае курэй, сабак, катой, апрацоўвае ўчастак, так што садзіна-гародніна ў нас заўсёды сваёя. У тым ліку і дзюкюны маці, хоць уся наша сям'я, безумоўна, дапамагае ёй у яе сялянскіх клопатах. А як жа іначай? Цяпер маці клопатоў больш не пра нас, сваіх дзяцей, а пра ўнучку, што, напэўна, натуральна. Дарэчы, я літаральна кожную зіму ўгаворваю яе пераехаць да нас, але яна адмаўляецца. Мы ж ведаеце людзей гэтай гэтага пакалення, яны не могуць быць працы. А я і іншым разам лаўлю сябе на думцы: дзеці, унукі, бачаны мае, наша стаўленне да маці, бабулі, можа, і да нас так будучы стаяць, калі станем самі састарэлымі.

## Сяргей СТАРНАУА. У БЕЛАРУСІ ДА КАНЦА ГОДА МАГЧЫМА ЯШЧЭ АДНО ПАВЫШЭННЕ ПЕНСІЙ

У Беларусі плануецца да канца 2007 года павысіць працоўныя пенсіі. Аб гэтым карэспандант БЕЛТА паведаміў міністр працы і сацыяльнай абароны Уладзімір Патупчык.  
Адпаведныя прапановы ўнесены на разгляд урада. «Ёсць усе неабходныя перадумовы для таго, каб павышэнне пенсій адбылося», — сказаў міністр.  
Ён нагадаў, што планавалася двойчы ў гэтым годзе павыліць пенсіі. Першае павышэнне адбылося ў верасні гэтага года.

## Открытое акционерное общество «Белорусский банк развития и реконструкции Белинвестбанк»

уведомляет о открытии 30.11.2007 года Солнечного отделения ОАО «Белинвестбанк» в городе Минске (код 773) и создания на его базе отделения № 525 г. Минск ОАО «Белинвестбанк» (решение Наблюдательного совета банка от 19.07.2007 г., протокол № 39).

Активы и пассивы закрываемого отделения передаются на баланс ОАО «Белинвестбанк» (код 739), что обеспечивает полное, своевременное и неукоснительное исполнение всех обязательств ОАО «Белинвестбанк» перед вкладчиками и кредиторами.  
Все ранее заключенные с физическими лицами договоры Банковского вклада (депозита), текущего банковского счета, Банковского кредита и иные продолжают действовать на тех же условиях.

## БПС-БАНК

# МЕДЫЦЫНСКАЯ ДАПАМОГА.

## Пытанні і адказы

**Апошнім часам ў галіне аховы здароўя адбываюцца сур'ёзныя пераўтварэнні. Як заўважаюць спецыялісты, усе такія змяненні перш за ўсё накраваны на тое, каб палепшыць якасць, павялічыць даступнасць медыцынскага сэрвісу. Аднак не ўсё так проста — на шляху да сучаснага ўзроўню абслугоўвання паўстаюць пэўныя праблемы. Многія з іх абмяркоўвалі падчас чарговай «прамой лініі», што адбылася ў рэдакцыі. Як з глыбінкі патрапіць на прым'ём і рэспубліканскія навукова-практычныя цэнтры, ці абнаўляецца флюараграфічнае абсталяванне, хто рэгулюе цэны на паслугі ў прыватных медыцынскіх цэнтрах, чаму адзначаецца недахоп вузкіх спецыялістаў, калі ў сталіцы пачуць працаваць новыя паліклінікі? На пытанні чытачоў «Звязды» адказвае начальнік упраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Ігар Уладзіміравіч БРОУКА.**

**(Працяг. Пачатак у нумарах 27, 28 верасня.) Ганна, Слуцкі раён:**  
— Хварэю на артроз: летась было пашкоджанне правай рукі, а сёлета «скруціла» ўжо каляныя, тазасечнавыя суставы. Звярталася да рэўматаляга, прымала розныя рэпрапараты, якія прызначалі ўрачы, рабіла ўколы. Лячылася ў бальніцы, але палёгка аказалася нядоўгай і цяпер усё роўна даволі многа баліць рука, паясніца... Працую ў калгасе, работа даволі цяжкая. Што рабіць, каб хвароба не прагрэсавала?  
— Разумеюць, Ганна, лячэнне эфектыўнае, калі выключыцца фактары, якія спрыяюць абстрактнаму за-

хварвання. У вашым выпадку ўмовы работы, напэўна, і з'яўляюцца такім асноўным фактарам. Над гэтым варта сур'ёзна задумацца. Лячэнне, як вы заўважаеце, прынёсла палёгка, але нядоўга, яно дазволіла на пэўны час зменшыць агрэсіўнасць захворвання. Вялікую ўвагу трэба надаваць прафілактыцы. Звярніцеся да наместніка галоўнага ўрача па медыцынскіх пытаннях Слуцкай ЦРБ, каб вас накіравалі на прым'ём да рэўматаляга ў абласную бальніцу. Магчыма, пасля абследавання спецыялісты змогуць падарэкаваць больш эфектыўныя лекі, прызначыць лячэнне.  
**Валентына Патроўна, г. Салігорск:**  
— Мне 59 гадоў, доўгі час хварэю на гіпертанію. Прымаю

таблеткі, але яны не дапамагаюць і артарыяльны ціск павяшчаецца. З іммі спецыялістам можна пракансультавацца, ці магчыма патрапіць на прым'ём у абласную бальніцу?  
— Зразумела, што ў такім выпадку трэба звярнуцца да дапамогі да вузкага спецыяліста. Таму што прычыны артарыяльнай гіпертаніі доволі многы. Неабходна дакладна вызначыць характар развіцця захворвання і падчас лячэння падарэкаваць такія лекавыя сродкі, якія будуць больш эфектыўнымі і, зразумела, выпрацаваць шэраг адпаведных рэкамендацый. Калі кардыёлаг вашай паліклінікі не зможа дапамагчы, то варта звярнуцца ў абласную бальніцу.  
**Алена ДАНІЛЕВІЧ, г. Мінск:**  
— Жыву ў Лошыцы, мікра-ён даволі вялікі, а паліклінікі туды няма. Працуе амбулаторыя, дзе прым'ём выдзе адзін урач, а да вузкіх спецыялістаў накіроўваюць у адзінаццату паліклініку, якая перагружаная. Таму на прым'ём, да прыкладу, да неўралягача трапіць вельмі цяжка. Калі ў Лошыцы з'явіцца свая паліклініку?  
— Міністэрства аховы здароўя неаднаразова ставіла перад Мінскам гарвыканкам пытанне аб неабходнасці адкрыцця новых ме-

### Прамая лінія

дыцынскіх устаноў у некалькіх сталях мікраараёнах. Нас запыталі, што на працягу наступнага года паліклінікі будуць уведзены ў эксплуатацыю не толькі ў Лошыцы, а і ў Сухаравы. Пакуль у вашым мікра-раёне працуе амбулаторыя ўрача агульнай практыкі, дзе на месцы могуць вырашацца многія пытанні. Зразумела, што пры неабходнасці на прым'ём да вузкага спецыяліста трэба звяртацца ў розныя паліклінікі, за якімі замацаваныя жыхары Лошыцы. Гэта вымушаная мера, да яе звяртаюцца да таго часу, пакуль не будзе збудзена ў эксплуатацыю новая паліклініку.

**Наталія Уладзіміраўна СВІРЬДЭНКА, г. Рэчыца:**  
— Ёсць неабходнасць звярнуцца да сучасных рэспрадукцыйных тэхналогій. Дзе шукаць патрэбных спецыялістаў?

— Наталія Уладзіміраўна, вам варта звярнуцца ў Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Маці і дзіця», які знаходзіцца ў Мінску. Для таго, каб сіоды патрапіць на прым'ём, трэба ўзяць накіраванне ў арганізацыі аховы здароўя па месцы жыхарства. У РНПЦ «Маці і дзіця» адкрыты цэнтр экстракардыяльнага аглядання, там пра неабходнасці правядуць дадатковае

абследаванне і паспрабуюць дапамагчы ў вашай сітуацыі.  
**Сяргей КОЙДАНУ, г. Мінск:**  
«Абслугоўваемся ў другой дзіцячай паліклініцы. На працягу некалькіх месяцаў не можам запісаць сваю дзесяцімесечную дачку на прым'ём да акушкі. Праўні час таму нам удалося гэта зрабіць, але спецыяліст захварэў і ўсю працудоўраваўся пачынаць па-новаму. Ніякую нельга зрабіць усё больш зручным для людзей? Мне таксама цікава, да якога ўзросту дзіця павіна ведаваць патражнасць медыцыны?»

— Сітуацыя, пра якую вы ўзгадваеце, — вынік, мякка кажучы, не зусім дакладнай арганізацыі медыцынскага абслугоўвання. Механізм запісу на прым'ём да вузкіх спецыялістаў даўно вядомы: адрозніваюцца каардынаты для зваротнай сувязі з пацыентам. У такім разе чаргу павінны былі аўтаматычна перанесці на іншы дзень, папярэдняе ўзгаднішы з чалавекам. Усім зручна, і справа выконваецца. А нажонт патражнасці сястры дзейнае канкрэтны нармаўты: да годзіка яны павіна наведвацца дзіця дома, у вашым выпадку — з перыядычнасцю раз у месяц.

**Мікалай ЛІТВИНУ, (Працяг будзе.)**

### Энергабяспека СТАРАЖЫТНАЕ ПАЛІВА? ПЕРСПЕКТЫЎНАЕ!

Шырокае кола пытанняў, звязаных з энергетычнай бяспекай нашай краіны, абмеркавалі ў Гродне ўдзельнікі міжнароднай навукова-тэхнічнай канферэнцыі «Энерга- і матэрыялабэрагальныя экалагічна чыстыя тэхналогіі», арганізаванай Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.

На думку члена-карэспанданта НАН Беларуса Валентына Бардулі, у нетрах рэспублікі маюцца значныя тарфяныя рэсурсы. Сёння ў сусветным маштабе выкарыстанне торфу ў якасці крыніцы энергіі — варыянт не надта папулярны і свеціць і складае ўсяго каля адной тысячнай ад спажыванай энергіі. Аднак у некаторых краінах на яго долю прыпадае ад 10 да 20 працэнтаў энергіі. Да прыкладу, у Фінляндыі летась для патраб энергетыкі здабыта больш за 15 млн тон торфу, удзельная вага яго выкарыстання ў выпрацоўцы цеплавай энергіі складае 17,5 працэнта, электрычнай — 5,3 працэнта.

Тарфяны фонд Беларусі цяпер займае 2,4 міль гектараў з геалагічнымі запасамі каля 4,2 млрд тон. Летась здабыта калі 2 млн тон торфу пераважна для вытворчасці тарфяных брыкетатаў (1,2 млн тон), з якіх больш за 240 тыс. тон пастаўлена на экспарт. На сёння прадпрыемствы тарфяной прамысловасці працуюць на 46 радовішчах з плошчай 38 тыс. га і запасамі 106 млн тон.

Распрацоўваецца Дзяржаўная праграма «Торф». Кошт фрэзернага торфу цяпер складае прыкладна 30 долараў за тону ўмоўнага паліва, а кошт імпартаванага прыроднага газу для спажываючай — каля 120 долараў за тону ўмоўнага паліва.

### Барыс ПРАКОПЧЫК. І ВЕЦЕР, І ВЯРБА

Два пакуль яшчэ нетыповыя праекты на выкарыстанне аднаўляльных крыніц энергіі цяпер рэалізуюцца на Гродзеншчыне.

У СВК «Саіцязьнік» Карэліцкага раёна маюць намер цалкам задавальняць патрэбнасці гаспадаркі ў электраэнергіі дзякуючы тром ветразэнергетычным устаноўкам магутнасцю 77 кВт кожна. Адно ўжо зманціраваны.  
А вось на торфепрадыпрыемстве «Лідскае» разлічваюцца на... вярбову. Сумесна са спецыялістамі «БелНДІпаілівапраекта» ў 2005 годзе тры гектары былі адведзены пад доследную плантацыю хуткараснай вярбы, якая ўжо праз тры-чатыры гады можа служыць біяпалівам. Пасля збору і драбнення гэту драўніну мяркуюцца выкарыстаць для кацельнай прадпрыемства.

### Віцебскага ГВАЛТАЎНІКА АСУДЗІЛІ

Да 13 годзі і трох месяцаў пазабавленні волі ў паўраўняй калоніі строгага рэжыму з канфіскацыяй зямельскага суджання ацёбачані, які на працягу двух гадоў гвалтаваў, рабаваў і г.д. У выніку на яго рахунку сям чыжкіх злачынстваў, у тым ліку і ў адносінах да непалітэлінаў.

«Звязда» ў свой час наведвала пра тое, як яго шукалі. З дапамогай пацярпелых склаці фотаработы, які распапушчваліся ў СМІ, раскльывалі на гарадскіх вуліцах. Нагадаем, невядомы надзяваў чорнаму паноху на галаву, а потым даганяў жанчын, непаўналетніх і пад пагарзамі гвалтаваў, забіраў каштоўнасці. Як завіў журналістам кіраўнік УУС Віцебскага аблвыканкама, менавіта з дапамогай грамадзян, які кажучы «па гарацых слядах», і злавлілі «звера» ў абліччы чалавека.

Як паведамілі «Звяздзе» ў абласной пракуратуры, асуджаны грамадзянін — 33-гадовы віцебчанин, раней ўжо пакараны за тое, што не плаціў аліменты на двух дзяцей.

**Аляксандр ПУКШАНСКІ.**

# «МАРШРУТНІК» — ГЭТА НЕ ПРОСТА ВАДЗІЦЕЛЬ...

Пазнаёміўшыся з жонкай вадзіцеля маршрутнага таксі, я зразумела, што «маршрутнік» — гэта ўжо не проста прафесія, а лэд жыцця. На працу таксі муж ідзе, калі жонка і дзеці яшчэ спяць, а прыходзіць — калі ўжо спяць. Даведацца аб тым, што муж б'юць дома, можна толькі па з'яўленай вачэйры. І так чатыры, а то і пяць дзён на тыдзень. Да таго ж у вадзіцель маршрутнага таксі з'яўляюцца звычайкі, уласцівыя ім...

Як свідраюцца самай вадзіцелі маршрутак, работа ў іх нервовая: то іншыя аўтамабілісты перахаджаюць «лятаць» па дарогах, то пешаходы пераходзяць не ў тым месцы, то пасажыры нервы «трэплюць», а бывае, што і даішнік «прыстане» з чарговай праверкай. Стаць «маршрутнікам» можа не кожны вадзіцель, а толькі кіравлівы і з пэўнай пачуццём гумару чалавек.

Гісторыя гэта здарылася не так даўно з двума вадзіцелямі адной маршруткі, якія вельмі любяць сваю халезную «карыту». Кожны з іх неяк стараўся зрабіць сваю машыну самай прыгожай і адметнай: адзін доўга выбіраў на аўтаранку чахол для руля, каб прынема было за яго трымацца, другі педантычна шукаў шторкі для салона, каб людзі раскліпалі здалёк менавіта яго аўто. Так яны набывлі шмат патрэбных (і не вельмі) рэчаў у свой любімы аўтамабіль. Апошнім штырчком аказаўся званочак, які адзін з вадзіцеляў гэтай маршруткі павесіў якая над дзвярыма. Праўда, яго напарніку не вельмі падабалася такое ўпрыгажэнне. Па-першае, яго проста раздражніў звон гэтай прылады, па-другое яму заўсёды ў канцы працоўнага дня даводзілася чысціць званочак ад валасоў — нерваваўся жудасна. Але аб гэтым ён не можа сказаць сваіму напарніку, бо не хацеў крыўдзіць сябра. Так і мучыўся ё ён па сёння, каб не адна добрая жанчына з пышнай прычоскай. Уваходзячы ў маршрутку, яна выпадкова зачэпала прычоскай званочак і сарвала яго. Так, са звы-

нам, села на месца. Наш вадзіцель не адразу заўважыў прапажу, бо ў маршрутку па-ранейшаму звінела. І толькі калі жанчына стала выходзіць, адзін з пасажыраў вырашыў усё ж сказаць прыгажуні, што ў яе прычоска заблытаўся адзін з прадметаў інтэр'еру мікрааўтобуса. Жанчына абярвала, але потым усё ж аддала званочак кіроўцу. Пасля гэтага выпадку абодва сябры-вадіцелі вырашылі нічога над дзвярыма не вешаць. Адна з іх дагэтуль уздачыны жанчыне за тое, што яна дапамагла яму пазбавіцца гэтага жудаснага зvonу.

Для маршрутнікаў пасажыр — гэта яшчэ і сваёсвабілы настайнікі чырпення і кемлівацы. Адна з прадаўшчыца на рынку ў Ждановічах кожны дзень дабралася да свайго месца працы на маршрутным таксі бясплатна дзякуючы сваёй кемлівацы. Выхаджала яна ў адну і тую ж гадзіну і амаль заўсёды садзілася ў адну і тую ж маршрутку. Так здаралася таму, што маршрутнае таксі ездзіць паводле раскладу. Вадзіцелю яна заўсёды дэрава па пяцьдзесят тысяч адной паперкай, бо ведала, што раніцай, у гадзіну пік, у кіроўцы ніколі не будзе грошай даць рашты. Вадзіцель некалькі дзён ваўз жанчыну бясплатна — выгнаць было няёмка. Але потым чырпенне скончылася, і ён папраўся ўе выйсці з мікрааўтобуса. Жанчына не разгубілася і села ў наступную маршрутку. На гэты раз удала — таксама бясплатна. На канцыным прыпынку абодва вадзіцелі сустрэліся... і «ракусілі» кемліваць жанчыны. У гэты ж дзень вадзіцелі калектывна назбіралі сорак восем тысяч і сямсот рублёў 20-, 50-рублёвымі купюрамі. Было і некалькі сотак, які свідраюць вядоўчыцы. Склапі ўсе грошы ў адзін вялікі пакет і з неацярпеласцю чакалі наступнага дня. Жанчына па звычцы села ў маршрутнае таксі і перадала пяцьдзесят тысяч. Вадзіцель, задаволены сабой, на гэты раз даў рашты ў пакеце...

Пасажыры ўсю дарогу хіхікалі. Жанчына — таксама, праўда, трош-

кі нервова... З той пары за праезд яна плаціць спраўна. Каб пазбегнуць у будучыні падобных сітуацый, вадзіцелі маршрутак сталі вешаць наступныя парады на паперках у сваіх машынах: «буйныя грошы не даваць, рашты не панясеш», «вадіцель — не дзед Мазай, зайдуць не воіць»...

Некаторыя вадзіцелі вырашылі праблему буйных купюр такімі парадкамі, які «рашты не клянчыць» і «ветлівы рашты не папрасіць».

Рэакцыя пасажыраў на падобныя просьбы так спадабалася «маршрутнікам», што яны сталі даваць і іншыя «парады для карысці» сваім кліентам. Вось некаторыя з іх:

«Семкі, аршкі і бананы есці разам з лупінам»;

«Папярэджайце аб прыпынку загадаў, прычым крынчыце так, быццам бы Вы 5 хвілін назад яго праехалі»;

«Маршрутнікі» маюць і свой слэнг.

«Таракан» — гэта пешаход, які пераходзіць дарогу не ва ўсталяваным месцы. Існуе дзве разнавіднасці «тараканаў». Звычайна «таракан» перабягаюць дарогу адрозу па некалькі чалавек амаль кожныя пяцьдзесят метраў. «Сонны таракан» — гэта рэдкі тып пешаходаў, але самы небяспечны. Яны з'яўляюцца на дарозе рэатойна і вельмі палюхоўцы, ці то ад таго, што самі не ведаюць, як апынуліся тут, ці то ад таго, што не менш спалоханыя кіроўцы пачынаюць шалёна сігналіць.

«Стаяк» — чалавек, які хоча праехацца стоячы. Раней у Мінску вадзіцелі маршрутак вельмі радаліся «стаяк». Зараз, пасля ўвядзення вялізных штрафав за «стаякі» ў маршрутку, вадзіцелі стараюцца пазбегнуць гэтай напасці. Праўда, «стаякі» не вельмі хочучы разумець такія абставіны, асабіла ў гадзіну пік, і з маленнем кідаюцца пад колы.

«Гумавы» — іны вадзіцель маршрутнага таксі, які ездзіць на паводле раскладу, а неж павольна... Звычайна «гумавы вадзілі» збіраюць больш людзей на прыпынках, чым вадзіцель таксі, які едзе ўслед.

«Гумавым» вадзіцелі становяцца пасля гадзіны пік, калі кліенты на прыпынках не так шмат.

«Цяліна» — пасажыр, які едзе ад канцавога да канцавога прыпынку. Калі «маршрутнік» цялы дзень будзе ваіць «цяглу», то вырчка будзе невялікай. Лепш, калі пасажыр выходзіць на прыпынках да канца рэйса. Гэта дае магчымасць набраць новых пасажыраў у мікрааўтобус.

«Кіндр-сюрпрыз» — даішнік. Людзей ў форме вадзіцелі лічаць віртуальнымі сюрпрызаў, бо ніколі не ведаеш калі яны наведваюцца з праверкай і за што яны зараз аштрафуюць.

Жонкі «маршрутнікаў» мірацца не толькі з новай мовай родных мужоў, але і з новымі правіламі ў доме. Напрыклад, усё дзверы ў кватэры трэба зачыняць як мага цішэй, бо муж... палюхоўца. І ніколі не варта пасылаць беднага мужчыну з вялікімі грашамі ў краму, бо абавязкова забудзе прынесці рашты...

**Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.**

### Асабліваасці нацыянальнага возніцтва

«Гаварыце гучней — глухі вадзіцель»;

«Ціка скажаш, далей заедзеш»;

«Прыпынак дзе-небудзь ТУТ, будзе дзе-небудзь ТАМ»;

«Не грукайце дзвярыма моцна, яны могуць адваліцца і ўпаці ў вам на ногі»;

«Не грукайце дзвярыма — вадзіцель палюхоўца»;

«Прыпынак у непрызначаным месцы каштуе 60 тысяч рублёў».

Усе гэтыя парадкі так ці інакш удымаюць праблемы, якія ўзнікаюць у працэсе працы маршрутнікаў, а гэта і чысціць ў салоне, «глухата вадзіцель» і нават, тэхнічны стан.

Некаторыя ж вадзіцелі маршрутных таксі, здаецца, маюць праблемы асабістага характару. Часта ў мікрааўтобусе такіх «маршрутнікаў» можна прачытаць парадкі такога кіталту:

«Месца каля вадзіцеля для 90-60-90».

«Таракан» — гэта пешаход, які пераходзіць дарогу не ва ўсталяваным месцы. Існуе дзве разнавіднасці «тараканаў». Звычайна «таракан» перабягаюць дарогу адрозу па некалькі чалавек амаль кожныя пяцьдзесят метраў. «Сонны таракан» — гэта рэдкі тып пешаходаў, але самы небяспечны. Яны з'яўляюцца на дарозе рэатойна і вельмі палюхоўцы, ці то ад таго, што самі не ведаюць, як апынуліся тут, ці то ад таго, што не менш спалоханыя кіроўцы пачынаюць шалёна сігналіць.

«Стаяк» — чалавек, які хоча праехацца стоячы. Раней у Мінску вадзіцелі маршрутак вельмі радаліся «стаяк». Зараз, пасля ўвядзення вялізных штрафав за «стаякі» ў маршрутку, вадзіцелі стараюцца пазбегнуць гэтай напасці. Праўда, «стаякі» не вельмі хочучы разумець такія абставіны, асабіла ў гадзіну пік, і з маленнем кідаюцца пад колы.

«Гумавы» — іны вадзіцель маршрутнага таксі, які ездзіць на паводле раскладу, а неж павольна... Звычайна «гумавы вадзілі» збіраюць больш людзей на прыпынках, чым вадзіцель таксі, які едзе ўслед.

«Гумавым» вадзіцелі становяцца пасля гадзіны пік, калі кліенты на прыпынках не так шмат.

«Цяліна» — пасажыр, які едзе ад канцавога да канцавога прыпынку. Калі «маршрутнік» цялы дзень будзе ваіць «цяглу», то вырчка будзе невялікай. Лепш, калі пасажыр выходзіць на прыпынках да канца рэйса. Гэта дае магчымасць набраць новых пасажыраў у мікрааўтобус.

«Кіндр-сюрпрыз» — даішнік. Людзей ў форме вадзіцелі лічаць віртуальнымі сюрпрызаў, бо ніколі не ведаеш калі яны наведваюцца з праверкай і за што яны зараз аштрафуюць.

Жонкі «маршрутнікаў» мірацца не толькі з новай мовай родных мужоў, але і з новымі правіламі ў доме. Напрыклад, усё дзверы ў кватэры трэба зачыняць як мага цішэй, бо муж... палюхоўца. І ніколі не варта пасылаць беднага мужчыну з вялікімі грашамі ў краму, бо абавязкова забудзе прынесці рашты...

**Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.**

### Рэпарцёр атрымаў заданне...

# ...РАССТАЦА З КАХАНАЙ ПРАЗ АГЕНЦТВА

Журналіст — таксама жывы чалавек, які мае прыватнае жыццё: дах над галавой (бывае, што часова і не ўласны), каханая чалавека (здараецца, што такія некалькі), калі пашанце, то і дзіця. Карэйка жучку, журналіст мае права на простае чалавечнае шчасце. Але можа так атрымацца, што сямейны лад і дабрабыт гэты перахавана менавіта з-за прафесіі. Я не пра неарнаваны працоўны дзень, пра неадрамантаваны з-за вечнай адсутнасці дома кран у ваннай ці штодзённае абмеркаванне працоўных пытанняў з вачэйры. Ну не мог карэспандэнт «Звязды» прайсці міма такога «салодкага кавалка», як «Агенцтва расстання»...

Ну не хапае часам нам усім моцы духу, такая ўжо натура, каб адкрыта і шыра, да канца высветліць адносіны з роднымі, сябрамі, калегамі. Дачыцца гэта ўсёй разнастайнасці нашых стасункаў, і, асабліва часта, такога боку, які асабістае жыццё. Ацэрагаюцца прычыны боль, мы часам не можам параваць адзіную сувязь з былым каханым чалавекам. Сумна? Безумоўна. Але зараз увесь груз непрыемных «разборак» з мучам ці палобойніцай возьме на себе спецыяльная арганізацыя. За не вельмі вялікую плату яе супрацоўнік прыстойна растлумачыць жонцы аб тым, што сямейныя адносіны спыненыя заўсёды.

Можна, і нязвыклая гэта паслуга, але між тым — ужо існуе.

Тэлефаную, такім чынам. Не з працоўнага тэлефона, бо яшчэ што пацуче, падумае што-небудзь не тое. Хвалююся чамусці.

— Добры дзень... Ммм... Кажучы, што вы аказваеце паслугу, які бы гэта так... ммм... Прабачце... Разрэшце адносіну...  
— Мы аказваем дапамогу тым, хто вырашыў расставіцца з каханым, — адказва ветлівы жаночы голас. — Калі вы самі не хочаце сур'ёзна пагтарыць і разраваць адносіны, гэта зробіць нашы супрацоўнікі.

— Якім чынам?  
— Можам патэлефанаваць і расказаць аб вашым разніні спыніць сумеснае жыццё, магчыма, склаці адпаведнае пісьмо. Прапануем яшчэ адзін шлях — супрацоўнік агенцтва пры асабістай сустрэчы з чалавекам, з якім вы хочаце «разбегчыся», вырашыць усё пытанні. Калі таго не захочаце, з былой каханай вы больш не ўбачыцеся.

Няўжо? Пяціцца грошы (сума за тое, што сумленнасць ваша стасунца адносна не пашкоджанай гучнай развітанай сваркай, складе максімум 50 тыс. рублёў), і лічы сябе свабодным чалавекам. Наваг могоць з «сямейнага гнязда» вынесці адзienne і рэчы. Прысутнічаць і пры гэтым вам не патрэбна будзе.

Прычым дапамагаюць і парам са штампам у пашпарт, і тым, хто жыве ў грамадзянскім браку, і тым, хто завеў прыгажуну ўпотаў ад законнай палавіны.

— Як арганізавана прыватнасць? Я магу разлічваць на тое, што ваша паслуга застаецца ў тайне?  
— Безумоўна!  
— Тады згодзен. Заказваю «тэлефоннае» расстанне. Сёння вечарам.

— Спачатку мы павінны ўбачыцца. Паслуга аказваецца толькі пасля таго, які вы гутарыце з нашым псіхологам. Мы абавязаны высветліць прычыны, чаму вы вырашылі спыніць адносіны. Працуем, толькі калі яны дастаткова важкія, і вы можаце аб'ектыўна назваць некалькі сур'ёзных падстаў для расставання, калі відаць, што шанцаў для далейшага сумеснага жыцця не засталася. Мы не адразу ж адгаджаем, прапануем чалавеку яшчэ раз падумаць і прыняць рашэнне. Дарчы, гэта дапаможа і вашаму партнёру, з якім будзе гутарыць наш супрацоўнік, нармальна ўспрыняць вестку аб разрыве адносінаў.

— Як дапаможа?  
— Каб ён лягчэй перанёс навіну. Мы не проста тэлефануем і паведамаем непрыемныя рэчы, а тлумачым, чаму так адбылося, па якой прычыне. Згадзіцца, так лепш.

«Расставайся» Дамітрый АЛЬФЕР.



Фота Пятра ФАМІНА

### У КАСЦЮКОВІЧАХ АДКРЫЛІ БЮСТ ВАСІЛЮ МАРГЕЛАВУ — «ДЗЯДЗЬКУ ВАСЮ», ЗАСНАВАЛЬНІКУ ПДВ

28 верасня Касцюковіцкі раён адзначыў 64-ю гадавіну вызвалення ад нямец



